

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Saamenkäsityöalan tutkintojen perusteiden uudistamisen aloitustilaisuus

Inka Ruokolainen
Opetushallitus

Ammatilliset tutkinnot

- Ammatillisia tutkintoja ovat perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot
- Taideteollisuusalan perustutkinto, saamenkäsityön osaamisala
- Saamenkäsityöalan ammattitutkinto, esinevalmistuksen osaamisala ja vaatetuksen osaamisala (1.1.2022 lähtien ent. saamenkäsityökisällin ammattitutkinto)
- Saamenkäsityöalan erikoisammattitutkinto, esinevalmistuksen osaamisala ja vaatetuksen osaamisala (1.1.2022 lähtien ent. saamenkäsityömestarin erikoisammattitutkinto)

Ammatilliset tutkinnot

- Tutkinnot voivat sisältää osaamisaloja (työelämän itsenäiseen toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen tutkinnon sisällä)
- Tutkintoon voidaan liittää tutkintonimikkeitä
- Ammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on perustutkintoa syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin (kansallinen viitekehys 4)
- Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on ammattitutkintoa syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista (kansallinen viitekehys 5)

Tutkinnon perusteet

- Tutkinnon perusteet laaditaan yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän, koulutuksen järjestäjien ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa vastaamaan työelämän osaamistarpeita.
- Tutkinnon perusteissa määrätään:
 - Tutkintonimikkeet
 - Tutkinnon osaamisalat
 - Tutkinnon muodostuminen pakollisissa ja valinnaisissa tutkinnon osissa
 - Tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet sekä osaamisen arviointi

Tutkinnon muodostuminen

- Tutkinnon perusteisiin tulee sisältyä vähintään yksi pakollinen ammatillinen tutkinnon osa sekä valittavissa olevia valinnaisia ammatillisia tutkinnon osia
- Pakollinen tutkinnon osa tai osat varmistavat tarvittavan alan työtehtävissä tarvittavan ydinosaamisen
- Valinnaiset tutkinnon osat sisältävät osaamista, jota tarvitaan alan erilaisissa työtehtävissä ja työpaikoissa
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin voi sisältyä valinnaisena tutkinnon osana esimerkiksi:
 - Ammatillinen tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, (toisesta) ammattitutkinnosta tai (toisesta) erikoisammattitutkinnosta
 - korkeakouluopinnot

Tutkinnon osat

- Ammatilliset tutkinnon osat laaditaan vastaamaan työelämän toiminta- ja tehtäväkokonaisuuksissa vaadittavaa osaamista.
- Tutkinnon osien määrä tutkinnossa määrittyy selkeästi eroteltavien työprosessien sekä työelämässä tarvittavan osaamisen perusteella
- Tutkinnon osat muodostuvat työelämän nykyisten ja ennakoitujen tarpeiden pohjalta
- Ammattitaito ja osaaminen on osoitettavissa lähtökohtaisesti aidoissa työtilanteissa ja -tehtävissä
- Tutkinnon osassa vaadittava osaaminen kuvataan ammattitaitovaatimuksina

Tutkinnon osat

- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa kriteerit laaditaan siten, että ne määrittelevät hyväksytyn suorituksen rajan
- Ammattitaidon osoittamistavat määrittelevät, mitä opiskelija tekee osoittaakseen ammattitaitonsa.
- Ammattitaidon osoittamisessa määritellään, millaisissa näyttöympäristöissä ammattitaito osoitetaan

Tutkinnon perusteiden uudistamisaikataulu

- Perustetyö käynnistyy 2/2022
- Perusteet lausuntokierroksella 9/2022
- Perusteet käyttöön 1.8.2023
- Tutkintojen perusteet tullaan päivittämään uudistuksessa kokonaisuudessa.
- Uudistuksessa tarkastellaan tutkinnon muodostumista, osaamisalojen ja nimikkeiden tarvetta sekä tutkinnon perusteiden tutkinnon osien sisältöjä.
- Uudistaminen tehdään yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa.

Uudistamistyön taustaa

- Tutkinnon perusteiden sisältöjä ei ole uudistettu vuoden 2006 jälkeen
- Osa voimassa olevien tutkintojen perusteiden sisällöistä on edelleen ajantasaisia
- Tutkinnon perusteiden uudistamisella varmistetaan, että perusteet vastaavat myös tulevaisuudessa työelämän ja kulttuurin tarpeisiin
- Tutkinnon perusteita uudistetaan niin, että uudistamisella vastataan aiempaa paremmin saamelaiskulttuurin ja saamelaisalueen elinkeinojen tarpeisiin
- Tähän liittyvät uudistamistarpeet selvitetään ja tutkintojen perusteisiin tehdään tarvittavat muutokset

Tule mukaan uudistamistyöhön

- Tutkinnon perusteiden uudistaminen on avoin prosessi, johon ovat tervetulleita mukaan niin saamenkäsittä opettavat, alalla työskentelevät kuin yhteisöjen jäsenet.
- Uudistamistyöhön liittyvät työpajat:
 - Aloitustilaisuus 15.2.2022 kello 13–16
 - Työpaja, jossa keskustellaan saamenkäsityöalan koviin materiaaleihin liittyvistä ammattitaitovaatimuksista 16.3.2022 kello 13–16
 - Työpaja, jossa käsitellään saamenkäsityöalan pehmeisiin materiaaleihin liittyvistä ammattitaitovaatimuksista 17.3.2022 kello 13–16
 - Työpaja, jossa kommentoidaan tutkinnon osien luonnoksia 12.5.2022 kello 13–16

Linkkejä

- <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2022/saamenkasilyoalan-tutkintojen-perusteita-uudistetaan>
- <https://www.oph.fi/fi/uutiset/2022/sameduodjesuorggi-dutkosiid-vuodustusat-odasmahttojuvvojit>
- <https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2022/saamenkasilyoalan-tutkintojen-perusteiden-uudistamisen-aloitustilaisuus>
- <https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2022/saamenkasilyoalan-tutkintojen-perusteiden-uudistamisen-tyopajat>
- <https://www.oph.fi/fi/tapahtumat/2022/saamenkasilyoalan-tutkintojen-perusteiden-komentointitilaisuus>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Inka Ruokolainen

